

Hołda-Róźiewicz, Henryka

Jan Czerski, polski badacz Syberii

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 13/1, 199

1968

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

zziniego, profesora uniwersytetu w Modenie, który w 1700 r. ogłosił traktat na temat chorób zawodowych *De morbis artificum diatriba*, opisujący choroby występujące w przeszło 50 zawodach. Następnie artykuł w „Przyjacielu przy pracy” mówi m.in. o zwalczaniu raka kominiarzy od czasów obserwacji Anglika Percivala Potta z 1775 r.*.

Z. Br.

ANTONI MAGIER NAZBYT ZAPOMNIANY

W nrze 23/1967 „Stolicy” wydrukowano list czytelnika, który w związku ze 130 rocznicą śmierci Antoniego Magiera (1762—1837), warszawskiego fizyka i meteorologa, autora *Estetyki miasta stołecznego Warszawy*, apeluje, aby odsłonić zniszczoną w 1944 r. tablicę ku jego czci na domu przy ul. Piwnej w Warszawie, gdzie mieszkał przez wiele lat, oraz aby uporządkować jego grobowiec na Cmentarzu Powązkowskim (kwatery 8). Do tego apelu redakcja „Stolicy” dodała kilka danych z naukowej biografii Magiera. Zaznaczyła też, że choć uczczono go ulicą na Bielanach, jest on nadal niezbyt znany warszawiakom.

Z. Br.

JAN CZERSKI, POLSKI BADACZ SYBERII

Pod takim tytułem, w cyklu *Wkład Polaków do nauki*, ukazał się w nrze 11/1967 „Problemów” artykuł Antoniego Kuczyńskiego, będący fragmentem przygotowywanej większej pracy o wielkim uczonym. (O innym artykule tego samego autora o Czerskim „Kwartalnik” donosił w nrze 3/1967, s. 644). Autor, przedstawiając życie i działalność Czerskiego, zalicza go do grona „najwybitniejszych badaczy prowadzących w XIX stuleciu prace naukowe na terenie Syberii”. Zoologia, paleontologia, geologia, meteorologia i archeologia — oto dyscypliny, którymi zajmował się z powodzeniem ten zesłaniec — samouk.

H. H.-R.

WOKÓŁ SPEKULACJI O ODKRYWCACH AMERYKI

Ujawnienie w 1965 r. przez uniwersytet w Yale rewelacyjnej mapy fragmentu Ameryki wykonanej przed odkryciem tego lądu przez Kolumba¹ i burzliwe spory, jakie te rewelacje zapoczątkowały na temat, który z Europejczyków był pierwszy w Ameryce — wszystko to odbiło się szerokim echem w prasie codziennej, także i polskiej. Doniesieniom Polskiej Agencji Prasowej z Nowego Jorku nadawano np. takie tytuły: *Ameryki nie odkrył Kolumb? Wikingowie byli wcześniej o 500 lat* („Życie Warszawy” nr 245/1965), *Kolumb, Erikson czy św. Brendan? Wzrasta liczba odkrywców Ameryki* (tamże w dniu następnym).

Od czasu do czasu dziennikarze nasi wracają do tej sprawy. Np. w nrze 38/1967 „Rejsów” (dodatek do „Dziennika Bałtyckiego”) Lech Niekraś dał artykuł *Przed Kolumbem byli Wikingowie*, gdzie streszcza wiele z tego, co w sprawie odkrycia Ameryki przez Wikingów opublikowano od 1965 r. W końcu pisze, że powinno się ukazać u nas tłumaczenie wydanej we Francji książki René Hardy’ego

* Szkoda, że opracowanie nie wspomina ciekawych zapewne dla polskiego czytelnika *poloniców* w tej dziedzinie, które np. przedstawił S. Schwann w artykule *O chorobach zawodowych w polskim piśmiennictwie medycznym w XVIII i na początku XIX wieku* w „Kwartalniku”, nr 1—2/1965.

¹ W naszej prasie popularnonaukowej o mapie tej pisał np. (drb) [Stanisław Bernatt] w nrze 5/1966 miesięcznika „Poznaj Świat” (artykuł *Sensacyjna mapa*).